

Oddělení práv osob se zdravotním postižením

Zápis ze zasedání Výboru RVOZP pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb

Datum: 10.03.2025

Jednání řídila: Nicole Fryčová

Přítomni: Jiří Bělský, Štefan Čulík (MPSV), Dana Hacaperková (MPSV), Radek Horáček (DIA), Martina Hejdová (MZ), Ivo Hruban (MD), Martina Jelínková (ÚV ČR), Jitka Kolářová (ČOI), Jitka Koutová (tlumočnice ČZJ), Gabriela Kynclová (ČOI), Dagmar Lanzová (NRZP ČR), Miroslav Lukeš (GŘ HZS ČR), Olga Malinovská (PF JU), Iva Matějková (MK), Petr Novák (MMR), Marek Pazderka (DIA), Kateřina Pešková (Deaf Friendly), Pavel Ptáčník (ÚV ČR), Nela Rusovová (HZS KVK), Lucie Sedláčková Půlpánová (ASNEP), Zita Svobodová Štecherová (ČOI), Daniel Škrip (tlumočník ČZJ), Jan Šnyrych (SONS ČR), Kateřina Vrbová (MPO), Markéta Vyhnanáková (ÚV ČR), Lenka Žemličková (Správa železnic).

Omluveni: Petr Jiříček (MPSV), Radka Prázdna (PF JU), Michal Rada (KMR)

Program jednání:

- [1. Schválení programu jednání](#)
- [2. Piktogram pro český znakový jazyk](#)
- [3. Komunikace s OZP během krizových situací](#)
- [4. Kontrola plnění úkolů](#)
- [5. Pravidelné informace](#)
 - [a\) Aktuality týkající se přístupnosti na jednotlivých ministerstvech](#)
 - [b\) Přístupnost internetových stránek a mobilních aplikací](#)
- [6. Přípravy na účinnost zákona č. 424/2023 Sb., o požadavcích na přístupnost některých výrobků a služeb](#)
- [7. Výzkum Jihočeské univerzity Překážky využití ICT u osob s limitovanou schopností přístupu k informacím](#)
- [8. Různé](#)

1. Schválení programu jednání

D. Hacaperková navrhla podnět do bodu různé a apelovala na součinnost při zavádění evropského průkazu pro OZP a evr. parkovacího průkazu pro OZP. Prosí obězané subjekty, aby zkontrolovaly, jestli směrnice dopadá na jejich agendy. Také žádá, aby za každé ministerstvo byli jmenováni 2 zástupci, se kterými by mohli ve věci komunikovat. Ještě bude potřeba promyslet, jak do právních předpisů zavést pravidlo vzájemného uznávání. Na základě zaslaných odpovědí na konci dubna svolají on-line jednání. V další fázi se bude domlouvat strategie na komunikační kampaň.

L. Lanzová by ráda diskutovala o platnosti normy pro dopravní stavby.

J. Šnyrych by rád informoval ohledně situace týkající se asistence na železnici pro zrakově postižené.

2. Piktogram pro český znakový jazyk

K. Pešková prezentovala využití piktogramu „informace v českém znakovém jazyce“.

Oddělení práv osob se zdravotním postižením

Uvedla, že piktogram je vizuálně výraznější a přehlednější než text a čeština je pro uživatele ČZJ cizím jazykem. V ČR žije 10 000 – 15 000 osob (2-3 % z neslyšících) užívající ČZJ. Není možné použít piktogram ze zahraničí, protože má jiný význam než znak pro tlumočení v ČZJ. Proto má ČZJ svůj vlastní, který vytvořili ve společnosti Deaf Friendly. Chtěli, aby piktogram byl k co nejširšímu použití, ale není to zcela jednoduché, nelze ho volně zveřejnit na internetu, to český právní řád neumožňuje, proto byly představeny podmínky šíření, kdy je možnost umístit na internetové stránky instituce licenci a nadále piktogram používat, druhou možností by bylo vytvořit si vlastní piktogram nebo jej zakoupit ve fotobance. Tomu se v DF chtěli vyhnout a vložili piktogram pod licenci CC BY-SA 4.0, odkud se piktogram může sdílet, kopírovat, upravovat, ale nelze ho dále prodávat. Při použití piktogramu je potřeba uvést zdroj, kdo piktogram vytvořil. Instituce by však rády zveřejňovaly piktogram bez uvádění zdroje, což je však problematické, aby nedošlo ke zneužití piktogramu, dalších úprav či přeprdeje.

N. Fryčová reagovala, že licence v českém prostředí použít nelze, v některých situacích je problematické uvádět informace o autorovi, není na to vždy prostor. Ideální by bylo použití v licenci označení pro volné užívání díla, bez uvádění zdroje. Požádala I. Matějkovou, aby zjistila, jestli je možné mít licenci s co možná nejvolnějším používáním piktogramu, zda stačí mít informaci o tvůrci jen na webu a nemusí být na jednotlivých materiálech.

Piktogram s návodem na použití je k dispozici na webu Deaf Friendly, ale před jeho šířením je potřeba nejprve vyřešit právní pozadí a poté až šířit informace, kde ho najít a jak ho použít.

3. Komunikace s OZP během krizových situací

M. Lukeš z Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR informoval o možnostech komunikace prostřednictvím tísňové linky 112. Sluchově postižení se mohou registrovat do systému, ze kterého jim jsou v případě krizové situace odesílány SMS. Již druhým rokem funguje systém, který umožňuje každému občanovi poslat SMS na linku 112 a komunikace je poté vedena operátorem textově.

Rádi by více spolupracovali se zástupci organizací sluchově postižených, kteří by mohli přijet na školení a vysvětlit jejich skutečnou potřebu při komunikaci s tísňovou linkou. Textová komunikace s neslyšícími není příliš častá, operátoři někdy používají složité věty, technický žargon, kterému protistrana nerozumí, proto by byli rádi za rady, jak komunikační jazyk přizpůsobit. Nabízí zprostředkování kontaktu na kolegu, který má na starosti linku 112.

L. Sedláčková Půlpánová vznesla dotaz, jestli je možné vést s tísňovou linkou videohovor, aby volající mohl názorně ukázat krizovou situaci. Také vznesla podnět, zda by v případě školení mohl být přítomen i tlumočník do ČZJ. Důležitá je také osvěta prostřednictvím organizací ZP ohledně možností kontaktování krizové linky.

M. Lukeš reagoval, že linka 112 zatím technicky neumožňuje vést videohovor, ale plánují tuto službu zprovoznit do dvou let. Rádi by také poskytovali službu videohovor s překladem do ČZJ, ale potřebují kontakt na někoho, s kým se mohou v případě videohovoru spojit a kdo bude tlumočit. Některé kraje již tuto službu poskytují. Také aplikace Záchranka pro chytré telefony umožňuje vést videohovor, tuto službu však provozuje soukromý poskytovatel.

Dále zúčastnění blíže seznámil s možností registrace v systému Registr osob se zdravotním znevýhodněním, což je databáze vedená Hasičským záchranným sborem. Na základě osobní žádosti zavedou do digitální mapy adresu a typ znevýhodnění zájemce a hasiči už mají předem informace pro případ potřeby (např. kontaktují osoby, které jsou připojeny na přístroje při výpadku elektřiny v důsledku vichřice apod.) O zavedení do registru zatím není mezi OZP velký zájem. M. Lukeš poskytne Výboru letáček s návodem, jak se lze registrovat a bude rád za další šíření do organizací OZP.

Do konce roku bude zprovozněn nový systém zasílání výstražných zpráv. SMS bude automaticky zaslána lidem, kteří se budou nacházet v zasažené oblasti. Součástí informace bude i doporučené chování. Aktuálně dělají inventuru předpřipravených SMS pro různé krizové situace a bude rád za

Oddělení práv osob se zdravotním postižením

doporučení, jak ideálně zprávu nastavit. Do SMS můžou dát odkaz na jinou službu např. tlumočení do ČZJ pro neslyšící.

Také připravují internetové stránky Národní portál krizového řízení, kde budou k dispozici informace pro občany ČR v případě krizové události a návod s doporučením, jak se zachovat. Bude rád za spolupráci, jak zpřístupnit stránky OZP a jaké jsou možnosti financování převodu textu do jiných formátů.

N. Fryčová zmínila možnost vzniku PS pro práci na internetových stránkách, v které by mohli být zapojeni zástupci větší části různých skupin OZP.

J. Šnyrych by se také rád zúčastnil vytváření obsahu nových internetových stránek a připomněl, že je potřeba, aby byl obrazový obsah převeden do audiopopisu dle standardu WCAG. Upřesnil, že webové stránky jsou pod dohledem DIA a vztahuje se na ně zákon č. 99/2019 Sb.

M. Pazderka za DIA potvrdil, že hotové stránky zkontrolují z hlediska přístupnosti.

4. Kontrola plnění úkolů

Úkol č. 65: Projekt Byrokratické mapy.

Od minulého setkání nedošlo k posunu, úkol se přesouvá do příště.

Úkol č. 108: Novelizace nařízení vlády č. 63/2011 Sb. – průběh, seznámení se závěry – odpovědný: Ivo Hruban (MD)

Úkol trvá.

I. Hruban informoval, že čekají na schválení novely zákona o silniční dopravě č. 111/1994 Sb., která by měla být projednána ve středu 12. 3. ve 3. čtení. Na toto by navázala novela nařízení o standardech.

Úkol č. 139: Zpracovat přehled nejdůležitějších mezinárodních norem ke GA.

Odpovědní: ČAS a Michal Rada.

Úkol trvá. N. Fryčová prosí o písemné vyjádření, nebo o informaci na příštím jednání.

Úkol z 1/21: Zajistit intenzivní spolupráci CENDIS s NRZP ČR a SONS ČR vedoucí k odstranění nedostatků v přístupnosti systému jednotného jízdného.

Úkol trvá. N. Fryčová navrhuje tento bod přesunout do pravidelných informací.

J. Šnyrych zrekapituloval stávající stav. V listopadu byl změněn systém objednávání a poskytování asistence. Nově lze objednat asistenci pouze až po zakoupení jízdenky prostřednictvím služby OneTicket provozované CENDIS. V případě zakoupení jízdenky mimo OneTicket, je velmi komplikované objednat asistenci individuálně u jednotlivých dopravců, neboť v ČR operuje cca 15 dopravců a každý má jiný systém objednávání asistence.

Nákup jízdenky prostřednictvím OneTicket je dražší, navíc je nutné zakoupit i místenku a nelze kombinovat s krajskými zvýhodněními.

Proběhlo jednání se zástupci CENDIS i MD. Jejich stanovisko je takové, že CENDIS funguje jako jeden z prodejců jízdních dokladů, asistenci poskytuje jen sám za sebe prostřednictvím OneTicket a asistenci šířeji poskytovat nebude. Jednoznačně došlo ke zhoršení situace v poskytování asistence pro OZP. Tato praxe je však v souladu s evropským nařízením. SONS připravuje informační materiál pro zrakově postižené, kde bude popsáno, jak asistence u jednotlivých dopravců funguje. Budou sbírat zpětnou vazbu od OZP jak systém funguje a podněty na zlepšení předají na MD. Je ke zvážení, zda chceme, aby asistence byla zajišťována jednotlivě, nebo by bylo lepší zřídit „jednotné kontaktní místo“ napříč dopravci. Toto by mohl být i podnět do nového Národního plánu.

I. Hruban informoval, že probíhají jednání s kraji, kde je jízdné pro OZP poskytováno zdarma, aby se toto zvýhodnění mohlo kombinovat s asistencí. V přípravě je také zjednodušení provazby nákupu jízdního dokladu a objednávání asistence. Pracuje se na technickém řešení a v nejbližší době dojde k úpravě systému.

Oddělení práv osob se zdravotním postižením

L. Sedláčková Půlpánová připomněla, aby se také myslelo na poskytování asistence pro hluchoslepé.

Úkol z 5/22: Elektronizace zdravotnictví – přístupnost aplikací eRecept a ePoukaz.

Odpovědný: MZ

Úkol trvá.

Byla navázána spolupráce se SÚKL.

M. Hejdová nemá další informace od SÚKL. Již dříve byla určena kontaktní osoba pro komunikaci, které se připomene a zmíní, že SONS je připravena k součinnosti.

J. Šnyrych zmínil, že SÚKL poskytl zjištění k problémům v aplikaci, ale zatím bez další odezvy.

Úkol z 02/23: Umístit informace ve formátu ETR na Portálu veřejné správy hned na úvodní stránku tak, aby byl tento odkaz snadno dohledatelný.

Úkol trvá. K posunu nedošlo. Pouze MPO a DIA nemá informace v ETR, částečně MPSV (nemá Úřad práce), budeme dále apelovat na ministerstva. P. Ptáčník bude apelovat na ministerstva, která ještě nemají informace v ETR zveřejněna.

Š. Čulík informoval, že MPSV spustilo nové webové stránky mpsv.cz, které by měly být přístupné, text v ETR už mají předpřipravený, ale ještě by ho rádi zkontrolovali, zda je vhodně napsán.

Úkol z 02/23: Svolat separátní jednání k problematice přístupnosti voleb pro voliče s těžkým zrakovým postižením.

Úkol trvá. SONS ČR pracuje na prototypu hmatové šablony, která bude představena MV.

N. Fryčová navrhuje úkol přerušit a řešit ho až v novém volebním období.

Úkol z 5/24: Setkání k nepřístupným platebním terminálům

N. Fryčová navrhla přesunout úkol do pravidelných informací. Spolupráce s ČNB byla navázána, v lednu proběhlo jednání s ČNB a 28.3. bude další setkání. Přizvána je také Česká bankovní asociace a Sdružení pro bankovní karty.

Úkol z 5/24: Svolat jednání s Ministerstvem spravedlnosti k otázce nepřístupnosti justice pro lidi se sluchovým postižením

Úkol trvá. N. Fryčová se domluví s L. Sedláčkovou Půlpánovou na termínu setkání s MS, pro setkání je nutné vypracovat materiál, který bude v základu popisovat hlavní problémy v dané oblasti.

Úkol z 5/24: Svolání jednání k předávání informací lidem se sluchovým postižením v krizových situacích

N. Fryčová navrhla úkol vyřadit, neboť k jednání již došlo.

Z minulého zasedání vyplynuly následující úkoly.

Úkol z 11/24: Přístupnost normy ČSN 734001

NRZP navázala spolupráci s Českou agenturou pro standardizaci a problém přístupnosti by měl být vyřešen.

Úkol z 11/24: Přístupnost televizního vysílání a audioslužeb na vyžádání

N. Fryčová navrhla přesun do nového volebního období, jelikož třetím čtením prošel návrh týkající se zejména poplatků, kde byl i pozměňovací návrh, který zavádí dílčí změny, například došlo k rozšíření definice audiopopisu, skryté titulky budou nově popisné titulky a bude povinné informace během krizových situací poskytovat i v ČZJ. V budoucnu je plánováno další setkání. Budou se připravovat akční plány na nové tříleté období, provozovatele televizního vysílání budou oslovovat organizace OZP.

5. Pravidelné informace

a) Aktuality týkající se přístupnosti na jednotlivých ministerstvech

P. Ptáčník informoval, že vznikla pracovní skupina k přípravě nového Národního plánu pro OZP 2026-2030. Momentálně sbíráme podněty a okruhy opatření, které by bylo vhodné zpracovat. Všechny přítomné požádal, aby do konce března zasílali podněty a i konkrétní opatření.

b) Přístupnost internetových stránek a mobilních aplikací státní správy

DIA uvedla, že v roce 2025 proběhne kontrola 500 subjektů podle zákona č. 99/2019, kam však nespadá Český znakový jazyk. V minulém roce realizovali ve spolupráci se ZLP webinář, letos je v plánu opět na podzim 2025.

DIA zaslala zprávu ČR o výsledku monitorování v oblasti přístupnosti za roky 2022-2024 do Bruselu a je zveřejněna na webu DIA. Ve zprávě nejsou uvedeny konkrétní případy, jen obecná, nejčastější zjištění.

V letošním roce bude možná schválena v Evropské unii změna VCAG 2.2.

6. Příprava na účinnost zákona č. 424/2023 Sb., o požadavcích na přístupnost některých výrobků a služeb

J. Kolářová z České obchodní inspekce zmínila, že zákon č. 424/2023 určuje více orgánů dozoru, nejen ČOI. Zatím čekají na konkrétnější vyjádření ze strany Evropské komise, jelikož nejsou k dispozici harmonizované normy ani technické specifikace, na základě kterých by orgán dozoru mohl založit posouzení, zdali výrobek nebo služba splňuje požadavky na přístupnost podle Přílohy I. k zákonu, resp. ke směrnici 2019/882/EU o přístupnosti některých výrobků a služeb, která je zákonem č. 424/2023 Sb. transponována do českého právního řádu.

Z. Svobodová Štecherová zmínila, že na MPO probíhala jednání s některými adresáty povinností, na nichž byly probírány nejasnosti a sporné otázky ohledně aplikace zákona s tím, že ohledně řady z nich MPO předloží dotaz EK za účelem jejich vyjasnění. Rovněž připomněla, že zákon pro řadu výrobků a služeb stanoví poměrně dlouhé přechodné období a také upravuje výjimky ze zákona. Do zveřejnění příslušných harmonizovaných norem bude posuzování, zda skutečně jsou požadavky na přístupnost splněny či nikoli, problematické.

N. Fryčová požádala o možnost další spolupráce, kterou následně ČOI přislíbila a ČOI prosí o zapojení dalších dozorových orgánů, aby výměna informací byla maximálně efektivní.

J. Šnyrch připomněl, že u služeb jako jsou weby, mobilní aplikace, elektronické dokumenty, e-shopy je norma jasná a zákon platí již dlouhou dobu, není tedy důvod pro přechodné období. Zde můžeme vyžadovat již od 28.6. splnění požadavků na přístupnost.

Š. Čulík se ptal, zda jsou zapojeni do vývoje harmonizačních předpisů a jestli jsou zapojeni do platformy Evr. komise pro přístupnost Accessible EU.

ČOI do přípravy harmonizovaných norem zapojena není, je vázána právní normou, současně existující normativa (WCAG nebo normy harmonizované k jiným právním předpisům) je podpůrná.

J. Kolářová se ptala DIA, zda budou mít kompetenci pro zákon č. 424/2023, případně jestli nějaký jiný subjekt bude mít tuto kompetenci.

DIA mají oblast své kontroly pokrytou zákonem č. 99/2019 Sb. Za standardizaci je odpovědný Český institut pro akreditaci.

Oddělení práv osob se zdravotním postižením

J. Bělský zmínil problém s platbou prostřednictvím platebních terminálů bez kláves. Vznese dotaz, jestli je možné nahlásit například restauraci s nepřístupným terminálem ihned po 28. 6. a jakou cestou, jestli bude k dispozici nějaký formulář pro podněty občanů.

ČOI upřesnila, že terminály, které byly uvedeny na trh do 28. 6., mají poměrně dlouhé přechodné období, kdy mohou nadále fungovat. Na internetových stránkách ČOI je přístupný kanál pro podávání podnětů. Na konkrétní podnět budou terminály kontrolovat. U internetových stránek budou kontrolovat, zda stránka byla modifikována před 28. 6., nebo až po tomto termínu.

J. Šnyrych vznese dotaz za kým jde odpovědnost, když v restauraci není přístupný terminál. ČOI odpověděla, že kontroly budou komplikované, odpovědným je poskytovatel služby, ale předmětem šetření bude i datum, kdy byl výrobek uveden na trh.

N. Fryčová zmínila, že s MPO chystají v červnu webinář, o kterém budou ještě informovat.

7. Výzkum Jihočeské univerzity Překážky využití ICT u osob s limitovanou schopností přístupu k informacím

O. Malinovská představila výzkum formou prezentace, která bude rozeslána členkám a členům výboru spolu se zápisem. Přítomné seznámila s dílčími výsledky výzkumu, který částečně prezentovala již na minulém zasedání. Během výzkumu došli mimo jiné k závěru, že osoby s kognitivními poruchami (osoby s mírnou poruchou vývoje intelektu) se nachází v digitální propasti. K technologiím mají přístup, ale nedokáží je využívat. Chytré telefony postupně nahrazují notebooky a počítače.

Sesbíraná data by se mohla využít při sestavování nového Národního plánu pro OZP, do jehož tvorby je O. Malinovská zapojena.

8. Různé

V rámci tohoto bodu již nebyl předložen žádný další podnět.

Nicole Fryčová poděkovala členkám a členům za účast, uvedla, že o termínu dalšího zasedání bude informovat a ukončila zasedání.

Zapsala: Markéta Vyhnánková

Schválila: Nicole Fryčová
předsedkyně výboru